

létezett-e vagy sem VIP dosszié. A valóság az, hogy a felperes tulajdonában álló Kft. alapított egy céget a ... tulajdonában is álló bankkal közösen, és ez alapított egy közös vállalatot, de vissza nem térítendő kedvezményes kölcsönben nem részesült se a felperes, illetve cége sem, ezért ez az állítás nem valós, nem volt semmilyen hitelfelvétele a felperesnek, illetve cégének, se a ... üzletemberrel közös cége által alapított cégének. Az alperesnek kell közlései vékony ténybeli alapját bizonyítania, ilyen azonban nincs.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az írás nem tartalmaz olyan valótlan tényállítást, ami miatt a felperes helyreigazítással élhet. A felperes elismerte, hogy ...vel és bankjával korábban közös céget alapított és nem vitatta, hogy eltűnt 300 VIP hitelfeltevő 400 milliós kölcsönről szóló dossziéja. Az alperes ugyanakkor nem állította, hogy a felperes szerepelt volna ezen a listán és azt sem, hogy kölcsönt vett volna fel, ennek hamis látszatát sem keltette. A helyreigazító közlemény pedig nem alkalmas annak tagadására, hogy nem rendelkezett ilyen kölcsönrel és nem volt rajta, nem szerepelt ezen a listán, amit nem is bizonyított.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét túlnyomó részben alaposnak találta és kötelezte az I. rendű alperest, hogy a szerkesztésében megjelenőhu internetes oldalon a 2018. november 20.napján „... üzlettársa ellen elfogató parancsot adott ki az Interpol” címmel megjelent cikkel azonos helyen és betűszedéssel, a cikk címe alatt a lead felett míg a cikk elérhető, eltávolítás esetén minimum 30 napig, a kezdő oldalon utalva - a korábbi utalással azonos formátumban - a helyreigazításra, tegye közzé az alábbi közleményt az ítélet jogerőre emelkedését követő 8 napon belül:

„Helyreigazítás:

Lapunk 2018. november 20-i számában „... üzlettársa ellen elfogató parancsot adott ki az Interpol” címmel megjelent cikkünkben megalapozatlanul utaltunk arra, hogy felperes neve rajta lehet a cikkben utalt VIP hitelfeltevői listán.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 30.000 forint perköltséget áfával terhelt, és a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.

Rögzítette, hogy a keresetet érdemben bírálta el, mert a felperes a polgári perrendtartásról szóló 2016.évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) bekezdése és a 496. § (1) bekezdése szerinti határidőket betartva terjesztette elő a keresetet. Ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését. A bizonyítás körében a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 164. § (1) bekezdésére és a Pp. 498. § (2) bekezdésére, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalásra utalással rögzítette, hogy a sérelmes közlések valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani akkor is, ha más személy állítását vagy nyilatkozatát veszi át.

Ismertette továbbá a PK 12. számú állásfoglalást is.

Egyetértett a szöveg értelmezése kapcsán a cikknek a keresetlevélben megfogalmazott olvasatával, azonban a kérelemtől eltérő szövegezéssel kötelezte az I. rendű alperest a helyreigazítás közzétételére, mert megítélése szerint a felperes számára az lehet sérelmes, hogy a cikkben utalt VIP hitelfeltevői listán a felperes szerepelhet. Az alperes nem bizonyította az ezen kérdésfeltevés ténybeli alapjait. Az ... által alapított cégnek a ... bankjának cégével közösen alapított cég létrejöttével a kedvezményes hitel felvétele, a kedvezményes hitelfelvételi listán szereplés és ennek a listának eltűnt okiratával a felperes összefüggésbe hozatala valótlan, alaptalan, ezért mint bizonyítatlan, megalapozatlan utalást igazította helyre a kifogásolt szövegrészt.

A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a keresetet utasítsa el. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdése alapján jelölték meg.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedett, a helyreigazítás szövegét nem a PK 15. számú állásfoglalás alapján a kérelem és az ellenkérelem korlátai között határozta meg. Az ítélet 4. oldalán maga állapította meg, hogy a felperes számára mi lehet sérelmes, azaz eltért a felperes kérelmétől. Az elsőfokú bíróság megfogalmazása az Smtv. 12. § (1) bekezdésébe ütközik, mert a szerint az alperesek megalapozatlanul utaltak valamire.

Megjegyezték azt is, hogy helyreigazítás csak valótlan tények állítása vagy híresztelése, esetleg valós tények hamis színben való feltüntetése esetére kérhető. A felperes által sérelmezett közlés egyik körbe sem tartozik, mert megalapozatlan utalás esetén tényállítás nem történik, ezért az elsőfokú bíróságnak a keresetet el kellett volna utasítania.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló tényeket helyesen értékelve és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazva hozta meg ítéletét.

Arra hivatkozott, hogy mind a kérelmében, mind a keresetben egyértelműen azt sérelmezte, hogy maga szerepelne ezen a listán, hiszen sem ő, sem házastársa, sem valamely cégük soha nem vett fel semmilyen hitelt ... bankjától, így nyilvánvalóan valótlan az az utalás, hogy ilyen kölcsönben részesült volna, és ezért rajta lenne a cikkben nevesített listán (amelynek léte szintén kérdéses).

A PK 12. számú állásfoglalás alapján utalással, célzással is megvalósítható a jogsértés. A PK 15. számú állásfoglalás alapján pedig az eljáró bíróságnak joga van megállapítani a helyreigazító közlemény szövegét, annak tartalmából pedig kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság egyértelműen a VIP-lista, a kölcsönfelvétel kapcsán fogalmazott meg helyreigazító közleményt, azaz a felperes kereseti kérelmének keretein belül maradt, így nem követett el jogsértést.

Kérte, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest a csatolt költségjegyzék szerint 15.000 forint + áfa összegű perköltség megfizetésére.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét meghatározott, jelen esetben fenn nem álló kivételekkel az erre irányuló fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezés, ellenkérelem korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A Pp. 371. § c) pontja szerint a fellebbezésnek tartalmaznia kell többek között a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört, az alapul szolgáló indokok kifejtésével, és a d) pont szerint az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést, jogszabályhely megjelölésével, kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés.

Az alperesek fellebbezése két irányú volt, részben eljárási, részben anyagi jogi jogszabálysértésre hivatkoztak. Egyrészt az elsőfokú bíróság ítéletének szabályszerűségét kérték felülbírálni, megjelölve e körben a Pp. 369. § (1) bekezdését és a Pp. 342. § (1) bekezdését. Másrészt a megállapított tények másként minősítését kérték, mert azokból álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság helytelen következtetést vont le. Hivatkoztak e körben az Smtv. 12. § (1) bekezdésére.

A Pp. 369. § (1) bekezdésére alapított fellebbezési kérelem nem volt megalapozott. Arra helytállóan hivatkoztak az alperesek, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmétől eltért. A felperes

ugyanis helyreigazítási kérelmében egy valós és egy feltételezett tény hamis színben feltüntetését sérelmezte. Valós tényként hivatkozott a felperes ...vel közös cégére, állítólagos tényként a bankból eltűnt háromszáz VIP hitelfeltevő 400 milliárd forint értékű kölcsönéről szóló dossziéra. Kérelme szerint ezen tényeket az I. rendű alperes abban a hamis színben tüntette fel, mintha a banktól a felperes kölcsönt kapott volna, amit soha nem fizetett vissza és a bank VIP-listáján lenne. Az elsőfokú bíróság ezen kérelemből megalapozatlan utalásnak ítélte azt, hogy felperes neve a cikkben felvázolt VIP listán lehet. Ez a megállapítás a felperes kérelmével csak részben egyeztethető össze, függetlenül a felperes fellebbezési ellenkérelmében e körben előadottaktól, figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a PK 15. számú állásfoglalás rendelkezéseire nem is hivatkozott. Ugyanakkor ez az eljárási hiba az elsőfokú ítélet megváltoztatásával nem küszöbölhető ki, az alperesek fellebbezési kérelme pedig az ítélet hatályon kívül helyezésére nem irányult. E körben a Pp. 370. § (3) bekezdése sem volt alkalmazható, mert az alperesek az eljárási hibát megjelölték.

Alappal hivatkoztak azonban az alperesek arra, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le, ezért az ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését [Pp. 369. § (1) bekezdés c) pont]. Bár e körben az alperesek a felülbírálati jogkört jogszabályhely feltüntetésével nem jelölték meg, ez a fellebbezés érdemi bírálatát nem akadályozza. Ezt a követelményt ugyanis a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja csak a megsértett anyagi vagy eljárásjogi sérelemmel szemben támasztja. Figyelemmel arra, hogy a felülbírálati jogkör meghatározása során a bíróság nem csak a fellebbezési kérelemhez, hanem annak indokaihoz is kötve van, megfelelő ha a fellebbezésből - figyelemmel a Pp. 110. § (3) bekezdésére is - a felülbírálati jogkör egyértelműen behatárolható. Ez a perbeli esetben pedig nem ütközött akadályba, a megsértett anyagi jogi jogszabályt pedig az alperesek megjelölték.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal, hogy a felperes helyreigazítási kérelme az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felelt meg. A perbeli cikkben a felperesre vonatkozó tényállításként jelenik meg, hogy ...vel üzletelt, mely tény valóságát a felperes nem vitatta. Az írásban érintett bűncselekménnyel kapcsolatosan a cikk egy eltűnt dossziét említ, amely háromszáz VIP-hitelfeltevő 400 milliárd forint értékű kölcsönéről szól. Ezen tény valóságát, a dosszié, és a kölcsönök létezését a felperes vitatta. Ebben a körben azonban a felperest csak érintettsége esetén illetné meg helyreigazítási igény. Olyan állítást ugyanis az I. rendű alperes nem tett, hogy a dossziében a felperesre vonatkozó adatok is lennének. A továbbiakban ugyanis a cikk írója - a szövegkörnyezet alapján feltételezhetően ezen dossziéra utalva - értekezik egy „listáról,” amelyen politikusok és oligarchák szoktak lenni és teszi fel azt a kérdést, vajon a felperes szerepel-e azon. Figyelemmel arra, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint a helyreigazító közleményből ki kell tűnnie annak, hogy mely valós tényeket tüntetett fel a sajtószerv hamis színben és melyek a való tények egy feltételezett, vitatott tény hamis színben való feltüntetése helyreigazításra nem adhat alapot, ez fogalmilag kizárt.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a perbeli írásból nem következtethető olyan megállapítás, hogy a felperes kölcsönt kapott ezen bűncselekménnyel is érintett banktól, amit soha nem fizetett vissza és a VIP-listán szerepelne, takarjon ez a „lista” bármit is. A PK 12. számú állásfoglalás szerint ugyan valóban elkövethető a jogsértés célzásokkal, utalásokkal, a tények elhallgatása vagy téves következtetésekre vezető csoportosításával. A perbeli írás azonban kidolgozatlansága okán erre nem alkalmas. Az mindössze azt veti fel, hogy az a körülmény, hogy a felperesnek a nevezett üzletemberrel volt közös üzlete eredményezi-e az érintettségét a bűnügyben. Ez a felvetés azonban oly mértékben nélkülöz minden konkrétumot, hogy alkalmatlan a felperesre vonatkozó és a helyreigazítási kérelemben megjelölt hamis feltevés kialakítására. Olyan értelmezés, amit a felperes

sérelmez, sem az írás sérelmezett részleteiből, sem a cikk egészéből nem adódhat.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Az alperesek fellebbezése eredményre vezetett, azonban perköltséget nem igényeltek, költségjegyzéket nem csatoltak, ezért e körben a másodfokú bíróságnak határoznia nem kellett.

A felperes a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdés, a 102. § (1) bekezdés, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2019. április 17.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró